

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Zdeňka Kühna, soudce Ladislava Derky a soudkyně Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **RegioJet, a. s.**, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zast. JUDr. Ing. Světlanou Semrádovou Zvolánkovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **České dráhy, a. s.**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2014, čj. MHMP1108629/2014/RFD-Kr/2014, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, čj. 5 A 176/2014-90,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal podáním ze dne 13. 12. 2013 ROPID p. o. (Regionálního organizátora pražské integrované dopravy, dále jen „povinný subjekt“), o poskytnutí

informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V žádosti požadoval informace ze Smlouvy o závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě a o úhradě prokazatelné ztráty dopravce (dále jen Smlouvy o závazku veřejné služby), uzavřené dne 2. 12. 2009 mezi Hl. m. Prahou, zastoupenou povinným subjektem, a dopravcem České dráhy, a. s., a to mj. o:

1. Přehled poskytnutých kompenzací dopravci, a to z rozpočtu kraje, zejména kalkulace alespoň na úrovni položek dle vyhlášky č. 241/2005 Sb., resp. 296/2010 Sb. (dále jen bod 1. písm. c) iv. žádosti).
2. Výkazy příjmů, nákladů a dotací podle jednotlivých linek úseků drah, a to nejlépe v členění, v jakém je dopravce předkládá Ministerstvu dopravy (dále jen bod 3. žádosti).

[2] Povinný subjekt žádost v uvedeném rozsahu odmítl rozhodnutím ze dne 7. 7. 2014 z důvodu, že u žádosti pod bodem 1. písm. c) iv. je dána překážka obchodního tajemství dle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že není dána výjimka stanovená v odst. 2 uvedeného ustanovení a u žádosti pod bodem 3. nemá povinný subjekt požadované výkazy a žádný právní předpis mu neukládá tyto výkazy vést.

[3] K odvolání žalobce žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí povinného subjektu rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku. V odůvodnění se ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí povinného subjektu.

[4] Na základě žaloby společnosti RegioJet, a. s. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 10. 2017 zrušil rozhodnutí o odvolání a vrátil žalovanému věc k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku se soud nejdříve zabýval žádostí žalobce uvedenou pod bodem 1. písm. c) iv. Ohledně této části žádosti aplikoval § 9 zákona č. 106/1999 Sb. Nejdříve zvažoval, zda požadované informace spadají pod obchodní tajemství s tím, že pokud by tomu tak bylo, bylo by nutné zhodnotit, zda je dána výjimka stanovená v odst. 2 uvedeného ustanovení. Městský soud nepovažoval za podstatné, zda povinný subjekt aplikoval v otázce obchodního tajemství § 17 obchodního zákoníku, nebo § 504 občanského zákoníku (zákona č. 89/2012 Sb., dále jen o. z.), neboť skutkové podstaty obou právních úprav jsou téměř totožné. Nicméně soud dospěl k závěru, že povinný subjekt správně aplikoval § 504 o. z., a to s ohledem na přechodné ustanovení § 3028 o. z., podle kterého poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných se řídí o. z., nejsou-li splněny výjimky v části věty za středníkem. O. z. řadí obchodní tajemství mezi věci a městský soud neshledal, že by předmětem sporu byl vznik obchodního tajemství nebo práva a povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti o. z. Skutečnost je podle § 504 o. z. obchodním tajemstvím, pokud naplňuje současně tyto znaky: 1) je konkurenčně významná, 2 je určitelná, 3) je ocenitelná, 4) v příslušných obchodních kruzích je běžně nedostupná, 5) souvisí se závodem, 6) vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem její utajení.

[5] Soud odkázal na čl. XIV. odst. 1 Smlouvy o závazku veřejné služby, podle kterého s údaji, jež obdrží povinný subjekt od dopravce, musí nakládat jako s důvěrnými. Podle názoru soudu z pojmu „důvěrná informace“ samo o sobě neplyne, že by smluvní strany

považovaly tyto informace za obchodní tajemství. Avšak právě vůle vlastníka nakládat s určitými informacemi jako s obchodním tajemstvím tvoří nezbytnou náležitost obchodního tajemství (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu publikovaný pod č. 654/2005 ve Sbírce NSS). Kromě toho odst. 2 čl. XIV. Smlouvy o závazku veřejné služby vylučuje účinky odstavce 1 v případech, jsou-li informace poskytovány podle zákona č. 106/1999 Sb. nebo jiných právních předpisů. Z uvedených ustanovení učinil soud závěr, že smluvní strany nepovažují uvedené informace za důvěrné v případě, že jsou třetí osobou požadovány dle uvedeného zákona, tj. v takovém případě nepodléhají utajení. Kromě toho povinný subjekt i žalovaný nesprávně aplikovali § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. Požadované informace se nepochybně týkaly používání veřejných prostředků. Žalobci byly poskytnuty toliko souhrnné informace o celkovém výsledku hospodaření, ačkoli žalobce požadoval všechny dokumenty týkající se navýšení kompenzací s výslovným důrazem na kalkulace. Jak plyne i ze zmíněného rozsudku NSS č. 654/2005, informace týkající se používání veřejných prostředků je nutno vždy poskytnout ve formátu cena a předmět plnění v takovém rozsahu, aby z nich bylo možné posoudit hospodárnost vynakládání veřejných prostředků. Je nutno rozlišovat mezi kalkulacemi, které jsou určitými finančními plány do budoucnosti, a finálními výkazy nákladů a výnosů, které shrnují reálné výsledky hospodaření v minulosti. Ačkoli oba typy dokumentů mohou naplňovat kritéria obchodního tajemství, finální výkazy jsou rozhodné pro kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky, a proto jejich poskytnutí dle § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. nelze považovat za porušení obchodního tajemství (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 234/2015).

[6] Soud z předložených výkazů (viz obrázek na str. 8 rozsudku městského soudu) zjistil, že každý se skládá z mnoha různých položek nákladů a výnosů. Povahu výkazu lze přirovnat k souhrnu řady jednotlivých faktur za určité služby a plnění, na základě nichž jsou dopravci vypláceny veřejné prostředky. Takové jednotlivé faktury, i když splňují definici obchodního tajemství, nejsou zpravidla jako informace dle § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. Před poskytnutím chráněny (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 31Ca 189/2000). Vzhledem ke komplexnosti financování závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě není pro zajištění kontroly hospodaření s veřejnými prostředky dostatečné, pokud byly žalobci poskytnuty ohledně výše kompenzací pouze souhrnné údaje. Z takových údajů jen plyne, že ve stanoveném období byla poskytnuta kompenzace v určité výši. Naopak z nich nelze zjistit, za jaké konkrétní položky (služby a plnění) byly prostředky z veřejného rozpočtu poskytnuty, zda nejsou některé položky nadceněné a zda účetně vykázané položky odpovídají i reálnému plnění. Proto nelze na základě takové informace ověřit, jestli je s veřejnými prostředky nakládáno hospodárně a zda například nedochází ke skryté veřejné podpoře dopravce. Ohledně možného poškození dopravce soud uvedl, že jakýkoli podnikatel musí být při čerpání veřejných prostředků připraven na skutečnost, že je jejich využívání podřízeno kontrole orgánů veřejné moci i veřejnosti. Stejně tak dopravce má možnost požadovat poskytnutí informací o závazcích veřejné služby konkurenčních dopravců. Žalobce nepožadoval konkrétní účetní doklady dopravce, ale toliko strukturovaný přehled výnosů a nákladů, z něhož není patrné, jaké konkrétní obchody dopravce k zajištění svých smluvních povinností realizoval. Soud proto shledal oprávněným první okruh námitek žalobce k jeho žádosti o informace uvedené pod bodem 1. písm. c) iv.

[7] Městský soud se dále zabýval žádostí žalobce uvedenou pod bodem 3 (poskytnutí výkazů příjmů, nákladů a dotací podle jednotlivých linek úseků drah). V této části městský soud podrobně odůvodnil svůj závěr, že v tomto rozsahu je žádost žalobce o informace nedůvodná (viz str. 13–19 rozsudku městského soudu), a to zejména proto, že povinný subjekt požadované výkazy nemá a a ani neměl povinnost je vést ve formátu požadovaném žalobcem. Tento svůj závěr soud opřel o již existující souladnou judikaturu Krajského soudu v Praze (rozsudek z 28. 4. 2016 čj. 46 A 45/2014-49) a Krajského soudu v Ústí nad Labem (rozsudek z 19. 10. 2016 čj. 15 A 25/2014-57), přičemž uvedená rozhodnutí obstála i v kasačním přezkumu (rozsudky NSS čj. 9 As 124/2016-42 a čj. 8 As 238/2016-51). K odkazu na nález Ústavního soudu z 20. 6. 2017 sp. zn. IV. ÚS 1146/16 vzneseném dopravcem jako osobou zúčastněnou na řízení městský soud uvedl, že dopravce v tomto řízení není povinným subjektem. Tím je příspěvková organizace hlavního města Prahy.

[8] Soud dále uvedl, že shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

II. Shrnutí argumentů v kasační stížnosti žalovaného a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[9] Proti rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, a to z důvodu nezákonnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stížnost odůvodnil tím, že žalobci nelze poskytnout informace dle bodu 1. písm. c) iv. jeho žádosti, neboť výkazy nákladů a výnosů na úrovni jednotlivých položek splňují znaky obchodního tajemství a nelze je poskytnout v požadovaném detailním členění. V souladu s § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. byly žadateli poskytnuty výkazy nákladů a výnosů v souhrnné výši. Zveřejněním detailního členění výkazu nákladů a výnosů by mohlo dojít ze strany konkurenčních společností (mezi nimi i žadatele) k nabízení dumpingových cen. Vyzrazení obchodního tajemství v podobě požadovaných výkazů nákladů a výnosů v detailním položkovém členění je způsobilé ovlivnit současný i budoucí hospodářský výsledek dopravce. Ve smlouvě o závazku veřejné služby si strany sjednaly v čl. XIV., že s údaji, které objednatel od dopravce obdrží, musí nakládat jako s důvěrnými a nelze je sdělovat třetím osobám či je zveřejňovat bez souhlasu dopravce. Souhlas dán nebyl, naopak dopravce v přípise ze 16. 6. 2014 výslovně vyloučil poskytnutí těchto údajů žadateli, neboť by hrozilo vážné riziko vzniku újmy na straně dopravce.

[10] Stěžovatel nesouhlasí s interpretací čl. XIV. smlouvy ze strany městského soudu, neboť není vyloučeno, aby informace označené za důvěrné byly současně obchodním tajemstvím. Soud nevzal v úvahu ujednání stran, podle kterého informace považované za obchodní tajemství lze poskytnout pouze s předchozím písemným souhlasem dopravce. Je chybná úvaha soudu, že smluvní strany v odst. 2 čl. XIV. vyloučily účinky odst. 1 v případě žádostí o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. Tak tomu není – v odst. 2 bylo pouze dohodnuto, že pokud by byla stanovena povinnost poskytnout informaci podle

zákona č. 106/1999 Sb., nepoužije se ustanovení odst. 1 uvedeného článku. Uvedené znamená, že byl stěžovatel povinen poskytnout informace jen za splnění výjimky stanovené v § 9 odst. 2 uvedeného zákona, tj. jen informaci o rozsahu poskytnutých prostředků a osobě příjemce. Tyto informace žadatel obdržel. Žalobce proto nemá nárok na informace ve formě výkazů nákladů a výnosů v detailním položkovém členění.

[11] Osoba zúčastněná na řízení (dopravce) se vyjádřila ke kasační stížnosti a navrhla vyhovět kasační stížnosti. Zopakovala námitku vznesenou v řízení u městského soudu, že dopravce není veřejnou institucí. V tomto směru odkázala na závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1146/16 z 18. 7. 2017, týkající se společnosti ČEZ, a. s. Na tento nález navázal Městský soud v Praze ve svém rozsudku z 26. 9. 2017 sp. zn. 8 A 80/2017, ve kterém zamítl žalobu RegioJet, a. s. proti společnosti České dráhy, a. s. s odůvodněním, že uvedená společnost není veřejnou institucí, proto není osobou dle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. povinnou poskytnout informace dle uvedeného zákona.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s. Nejvyšší správní soud dále přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, v tomto případě žádnou z vad zakládajících nepřezkoumatelnost, ať již pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Jak je zřejmé z odůvodnění rozsudku, městský soud shledal žalobu důvodnou v části rozhodnutí stěžovatele týkající se bodu 1. písm. c) iv. žádosti žalobce o informace a nedůvodnou v části rozhodnutí stěžovatele týkající se bodu 3. žádosti žalobce. Avšak žalobou napadené rozhodnutí žalovaného obsahovalo jediný výrok, který byl vnitřně neoddělitelný. Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval (např. rozsudky z 13. 11. 2014 čj. 10 Afs 86/2014-49 a z 26. 9. 2007 čj. 8 Afs 75/2006-93), směřuje-li žaloba důvodně byť i jen proti části jediného výroku, soud takové rozhodnutí zruší celé. Nejvyšší správní soud proto dále posoudil námitky stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení ve zbývajícím rozsahu výroku, jímž bylo vyhověno žalobě o zrušení rozhodnutí žalovaného v zamítavé části týkající se bodu 1. písm. c) iv. žádosti žalobce.

[15] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval správností závěru městského soudu, že údaje požadované v bodu 1. písm. c) iv. žádosti žalobce, nejsou obchodním tajemstvím. Předmětná Smlouva o závazku veřejné služby byla uzavřena dne 2. 12. 2009, tedy za účinnosti obchodního zákoníku. Městský soud učinil závěr, že na danou věc je nutno

aplikovat již novou právní úpravu obchodního tajemství obsaženou v § 504 o. z., nikoliv § 17 a násl. obchodního zákoníku (zákona č. 513/1991 Sb., dále jen obch. zák.). Nejvyšší správní soud se s tímto právním názorem neztotožnil z níže uvedených důvodů.

[16] Podle § 3028 odst. 1 o. z.: *Tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti.* Podle odst. 2: *Není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.* Podle odst. 3: *Není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.*

[17] Ustanovení § 504 o. z. se nachází v Části první „Obecná část“, v Hlavě IV „Věci a jejich rozdělení“, v Dílu 2 „Rozdělení věci“, proto je správný závěr městského soudu, že podle nové právní úpravy, účinné od 1. 1. 2014, je obchodní tajemství věcí nehmotnou (viz § 496 odst. 2 o. z.). Věcná práva jsou v o. z. upravena v Části třetí „Absolutní majetková práva“, v Hlavě II „Věcná práva“ (§§ 979–1474). Právo z obchodního tajemství je věcným právem a Nejvyšší správní soud podotýká, že ani podle úpravy obch. zák. nebylo právo z obchodního tajemství relativním majetkovým právem - úprava obchodního tajemství byla obsažena v Části první „Obecná ustanovení“ v § 17 obch. zák., nikoliv v Části třetí „Obchodní závazkové vztahy“ (§§ 261–755). Právo z obchodního tajemství vždy bylo absolutním právem (tj. právem svědčícím proti všem), nikoliv obligačním právem zavazujícím pouze kontrahenty smlouvy (jednalo-li se o obchodní tajemství uvedené ve smlouvě) a nikoliv i třetí osoby. Žalobce podal žádost o informace vůči povinnému subjektu dopisem ze 13. 12. 1213, tedy před dnem účinnosti o. z. Za účinnosti obch. zák. (ke dni podání této žádosti) vzniklo adresátovi jím tvrzené údajné právo z obchodního tajemství požadované informace odmítnout (nikoliv až v okamžiku, kdy povinný subjekt odmítl poskytnout požadované informace, ani kdy rozhodl žalovaný, jehož rozhodnutí není ve vztahu k těmto právům a povinnostem z obchodního tajemství, resp. k povinnosti poskytovat informace dle zákona č. 106/1999 Sb., konstitutivní). Proto ve smyslu § 3028 odst. 2 o. z. se tyto práva a povinnosti posuzují podle obch. zák., nikoliv podle o. z., jak dovodil městský soud.

[18] Nicméně Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem městského soudu, že skutkové podstaty obou ustanovení (§ 17 obch. zák. a § 504 o. z.) jsou v podstatě totožné a aplikace ať už toho či onoho ustanovení nemůže vést v dané věci k rozdílnému výsledku.

[19] Nejvyšší správní soud dále zkoumal, zda v případě čl. XIV. odst. 1 a 2 Smlouvy o závazku veřejné služby se jedná o obchodní tajemství, či zda je správný závěr městského soudu, že tomu tak není.

[20] Podle čl. XIV. odst. 1 uvedené smlouvy: „*S údaji, které Objednatel obdrží od Dopravce v souvislosti s plněním podle této smlouvy, je Objednatel povinen nakládat jako s informacemi důvěrnými, může jich využívat výhradně k účelům vyplývajícím z této smlouvy a není oprávněn je bez souhlasu Dopravce zveřejňovat ani je sdělovat třetím osobám. Jedná se*

pokračování

zejména o předběžný odhad prokazatelné ztráty za příslušný kalendářní rok předkládaný Dopravcem podle čl. IV. odst. 2 této Smlouvy a výkaz skutečné výše prokazatelné ztráty předkládaný Dopravcem podle čl. VI. odst. 5 této Smlouvy. Objednatel se zavazuje, že neposkytne údaje představující obchodní tajemství Dopravce bez předchozího písemného souhlasu Dopravce třetím osobám." Podle odst. 2: „*Ustanovení odst. 1 tohoto článku se nevztahuje na poskytování informací, jež je objednatel povinen poskytnout podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a na poskytování informací kontrolním orgánům v souladu s platnými obecně závaznými předpisy.*"

[21] Podle § 17 obch. zák.: *Předmětem práv náležejících k podniku je i obchodní tajemství. Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje.*

[22] Podle § 18 obch. zák.: *Podnikatel provozující podnik, na který se obchodní tajemství vztahuje, má výlučné právo tímto tajemstvím nakládat, zejména udělit svolení k jeho užití a stanovit podmínky takového užití.*

[23] Podle § 19 obch. zák.: *Právo k obchodnímu tajemství trvá, pokud trvají skutečnosti uvedené v § 17.*

[24] Jak plyne z § 17 obch. zák., obchodním tajemstvím jsou skutečnosti splňující kumulativně tyto zákonem stanovené znaky: 1) mají obchodní, výrobní či technickou povahu, 2) souvisí s podnikem (nyní závodem), 3) mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, 4) nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, 5) mají být podle vůle podnikatele utajeny, 6) jejich utajení podnikatel odpovídajícím způsobem zajišťuje.

[25] Městský soud učinil závěr, že údaje, kterých se týká žádost žalobce v bodu 1. písm. c) iv., nejsou obchodním tajemstvím, neboť pojem „důvěrné informace" nezakládá obchodní tajemství a dále chyběla vůle smluvních stran tyto údaje utajit v případě dotazu dle zákona č. 106/1999 Sb. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem neztotožnil z níže uvedených důvodů.

[26] Jak je zřejmé z čl. XIV. odst. 1 Smlouvy o závazku veřejné služby, smluvní strany označily údaje, které objednatel obdrží od dopravce (zejm. i výkaz skutečné výše ztráty předkládaný dopravcem objednateli podle čl. VI. odst. 5 smlouvy), za důvěrné s tím, že objednatel není oprávněn je bez souhlasu dopravce poskytnout třetím osobám. Z uvedeného je zřejmá vůle stran tyto údaje utajit, učinit je neveřejnými a šířit je pouze za předpokladu, že by dopravce udělil písemný souhlas k takovému šíření. Navíc v poslední větě tohoto odstavce již strany výslovně hovoří o obchodním tajemství. Nejvyšší správní soud proto dovodil, že je dán 5. a 6. znak uvedený výše v odstavci [24], tj. vůle utajit předmětné údaje a příslušné zajištění tohoto utajení ve smlouvě.

[27] Městský soud vzhledem ke svému závěru, že nebyla splněna jedna z náležitostí obchodního tajemství, již nezkoumal existenci dalších náležitostí, nicméně uvedl, že i v případě existence obchodního tajemství by byla dána výjimka stanovená v § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., tedy povinnost povinného subjektu poskytnout předmětnou informaci dle žádosti pod bodem 1. písm. c) iv., a tento svůj závěr odůvodnil. Nejvyšší správní soud proto dále zkoumal správnost tohoto závěru, že dotázaný subjekt byl povinen dle uvedeného ustanovení poskytnout žalobci údaje dle jeho žádosti pod bodem 1. písm. c) iv. – pokud by se nejednalo o obchodní tajemství, pak by žalobce měl bezpochyby právo na uvedené informace bez dalšího, neboť by neexistovala překážka pro její poskytnutí stanovená v § 9 odst. 1 zákona č.106/1999 Sb.

[28] Podle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.: *Pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím6), povinný subjekt ji neposkytne.* Podle odst. 2: *Při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.* Nejvyšší správní soud dodává, že poznámka 6) odkazuje na § 17 obch. zák.

[29] K uvedené právní úpravě Nejvyšší správní soud uvádí, že je nutno vzít v úvahu smysl a účel zákona č. 106/1999 Sb. a zodpovědět si dotaz, proč tato právní úprava byla přijata. Uvedený zákon uskutečňuje výkon ústavního práva na informace, které je zaručeno v čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, přičemž toto právo je neoddělitelně spojeno se svobodou projevu (viz též odst. 2 uvedeného článku). Výkon tohoto ústavního práva může být omezen jen zákonem (viz odst. 4 čl. 17 Listiny), což je realizováno v § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. a tímto omezením vylučujícím informační povinnost, je případ informace, která je obchodním tajemstvím. Z této výluky je dána výjimka, jedná-li se o příjemce veřejných prostředků. V takovém případě má žadatel právo na informaci o rozsahu těchto poskytnutých prostředků a o tom, komu byly poskytnuty. Smysl této úpravy je zřejmý – každý má právo zjišťovat informace, aby si mohl vytvořit názor (mohl zhodnotit), zda v určité situaci byly či nebyly vynaloženy účelně veřejné prostředky. Je však nutno v každém jednotlivém případě individuálně posuzovat, zda poskytnutá informace rozsahu používání veřejných prostředků má skutečně vypovídací hodnotu, tedy zda vůbec umožňuje takové hodnocení. V tomto směru Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 9. 12. 2004, čj. 7 A 118/2002-37 (č. 654/2005 Sb. NSS), ve kterém byl vysloven závěr k § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., že *„[s]myslem úpravy § 9 odst. 2 zákona je umožnit veřejnou kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky. Jelikož samotná informace o ceně nevypovídá o tomto způsobu hospodaření, je nutné společně s ní vždy poskytnout alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje. Přípustná míra „rámcovosti“ pak vychází právě z toho, zda je možné posoudit hospodárnost využití veřejných prostředků“.*

[30] Žalovaný uváděl, že žalobci byla poskytnuta souhrnná informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků, tudíž již splnil svou povinnost dle výjimky stanovené v citovaném § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. V tomto směru se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem městského soudu, že taková informace je neúplná, neboť nelze zhodnotit, zda s veřejnými prostředky bylo naloženo hospodárně. Není-li poskytnuta informace, za jaké konkrétní položky (služby a plnění), byly prostředky z veřejného rozpočtu poskytnuty, není možné posoudit, zda formou příliš vysoké kompenzace

nedochází ke skryté podpoře dopravce. V tomto směru je správný odkaz městského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 29. 6. 2016, čj. 6 As 234/2015-46, ve kterém soud uvedl, že *„je nutné odlišit, pokud jde o poskytnutí informací, kalkulaci předpokládané výše prokazatelné ztráty, jakožto obchodního tajemství a finální údaje, tj. výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě, kterým dopravce povinně dokládá objednateli prokazatelnou ztrátu dle § 4 odst. 3 vyhl. č. 241/2005 Sb. K tomu pak odkazuje na přístup Ministerstva dopravy, které výkaz, který byl týž dopravce povinen předložit tomuto ministerstvu ve vztahu k linkám dálkové dopravy, žadateli poskytlo. Je nesporné, že dopravce (České dráhy a. s.) je povinen vést evidenci o nákladech a výnosech ze smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících podle jednotlivých smluv a odděleně. Konečně dopravce České dráhy sám je rovněž osobou povinnou poskytovat informace podle zákona č. 106/1999 Sb. a ve vztahu k tomuto zákonu sám za nesporné (rozumné a objektivní) kritérium považoval vždy, že je povinen poskytovat informace, týkající se provozování veřejné osobní dopravy z veřejných prostředků (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 As 48/2011-129)“*.

[31] Nejvyšší správní soud připomíná, že na rozdíl od žádosti žalobce uvedené pod bodem 3. se v případě žádosti pod bodem 1. písm. c) iv. nejedná o nové (neexistující informace), nýbrž o údaje odpovídající dříve vyhlášce č. 241/2005 Sb., nyní vyhlášce č. 296/2010 Sb., které má dopravce povinnost dle čl. VI. odst. 5 Smlouvy o závazku veřejné služby předkládat objednateli. Též uvedená smlouva počítá s tvorbou těchto údajů, jak plyne z výkazů tvořených na základě této smlouvy dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 241/2005 Sb. o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy. Z uvedených důvodů až předložením těchto údajů splní povinný subjekt svou informační povinnost stanovenou - i pro případ, že se jedná o obchodní tajemství – v § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., a to předložit informace o rozsahu použití veřejných prostředků.

[32] Osoba zúčastněná na řízení odkázala na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1146/16 z 18. 7. 2017, ve kterém Ústavní soud učinil závěr, že společnost ČEZ, a. s. není veřejnou institucí, a proto nemá povinnost dle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. poskytovat informace dle uvedeného zákona. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s odůvodněním městského soudu, že osoba zúčastněná na řízení nebyla žalobcem dotazována, není tedy v této věci rozhodováno o její povinnosti informovat dle zákona č. 106/1999 Sb. Z toho důvodu není v této věci podstatné, zda dopravce České dráhy, a. s. je či není veřejnou institucí. Nepochybně touto institucí je ROPID p. o., který je proto povinným subjektem dle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.

[33] Není naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. pro nezákonnost ani pro vady řízení.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[34] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. ve prospěch úspěšného žalobce s přihlédnutím ke skutečnosti, že nebyl prokázán vznik nákladů na jeho straně. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu uvedených nákladů.

[36] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 a § 120 s. ř. s. V dané věci Nejvyšší správní soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu